

GAZETA LWOWSKA

PRENUMERATA:

MIEJSKOWA miesięcznie: bez dostawy do domu 4 80 — z dostawą 5 30 — ZAMIEJSCOWA miesięcznie z przesyłką pocztową 5 30 — ZAGRANICĄ 7 00 Zł.
P. K. O. 141.690.

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ej PO-
POŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

Cena numeru 20 gr.

Biura Redakcji i Administracji: ul. Karmelicka 2.
Telefon Redakcji 21-18, Administracji 21-17
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 do 12
Listy należy frankować. — Reklamacie otwarte wolne od opłaty.

Kurtyna.

Niema co mówić, ale arsenał środków, używanych przez współczesną powilsonowską dyplomację, znacznie się wzbogacił. Ostatnie, wydane w Lugano oświadczenie pp. Brianda, Chamberlaina i Stresemanna, musimy uważać za oryginalną, kunsztowną, nawet artystyczną przykrywkę, pod którą kryje się kociół nierozwiązanych zagadnień w kwestjach ewakuacji Nadrenji, odszkodowań i komisji konstatacyjno-koncyliacyjnej, za zapuszczenie kurtyny przed ciekawieniami oczyma, gdyż w jej cieniu ma się rozpocząć praca nad niedokonanym dotąd uzgodnieniem poglądów. Rodzaj więc zawieszenia broni, pauzy, wypożyczynku, środka uspakającego, zastrzykniętego opinii. Pod jego osłoną, spory i targi będą się nadal toczyły.

Zdaje się, iż nie pomyliły się, upatrując w drze Stresemannie jednego z głównych autorów tego proceduru. W czasie poprzedniej sesji Rady, gdy delegacji niemieckiej przewodniczył kanclerz p. Herman Müller przyszło do jawnych rozdzwieńców i konfliktów, a sam prezes delegacji występował w sposób tak agresywny, jak gdyby stał na czele gabinetu, w którym zasiadają również przedstawiciele nacjonalistycznej prawicy niemieckiej. Wobec rozagitowania opinii niemieckiej tamtymi wystąpieniami, wobec konieczności częściowego odwrotu i możliwości wyzyskania tego faktu, przez opozycję prawicy niemieckiej, zapuszczenie kurtyny okazuje się środkiem celowym i pomysłowym.

Dr. Stresemann faktycznie musiał zejść ze stanowiska, poprzednio zajętego przez Niemcy, a twierdzącego, że ewakuacja Nadrenji należy im się na mocy prawa, a więc bezpłatnie, i nie pozostaje w żadnym stosunku do kwestji odszkodowań. Związek między temi kwestjami został w pełni utrzymany, choć Niemcom oszczędzono konieczności wykonania publicznego odwrotu. Dopiero, gdy sprawa uregulowania odszkodowań do pewnego stopnia dojrzeje, stanie się aktualną kwestją ewakuacji.

Ale nawet na terenie problemu odszkodowań jest jeszcze wiele trudności formalnych i rzeczowych. Kwestja sposobu powołania rzeczoznawców rozwiązana została w myśl żądań francuskich, popartych przez Amerykanów. Będzie ich desygnowała Komisja odszkodowań, o ile chodzi o państwa dawnej koalicji, oraz rząd niemiecki, który w tej komisji nie jest reprezentowany. Kwestja proceduru jednak jeszcze nie jest wyczerpana i pozostają jeszcze znaczne trudności i rozbieżności rzeczowe. Ludzie poinformowani przypuszczają, że gotowo i w tym wypadku nie dojdzie do rozwiązania ostatecznego, lecz do prowizoryjnego, a może nawet do przedłużenia mocy obowiązującej planu Dawesa.

Mówią, że w sprawie komisji konstatacyjno-koncyliacyjnej, której działalnością Francja pragnęłaby objąć i okres czasu po roku 1935, gdy Niemcy, przeciwnie, rok ten pragną oznaczyć jako kres jej istnienia, przyjdzie do kompromisu, w którym mieścić się będą również ustępstwa niemieckie.

Oświadczenie, ogłoszone w Lugano, nie rozwiązuje więc problemów

Likwidacja konfliktu boliwijsko-paragw.

Pośrednictwo konferencji panamerykańskiej.

Paryż, 19 grudnia. (PAT.) Briand, Drummond, Quinones de Leon i Sigimura odbyli naradę w kwestji konfliktu między Paragwajem i Boliwią. Briand przyjął posłów Boliwji i Paragwaju, posła Argentyny i charge d'affaires Stanów Zjednoczonych. Minister francuski w rozmowie z tymi posłami podkreślił konieczność pokojowego rozwiązania konfliktu. Briand zaznaczył przytem, iż Rada Ligi Narodów użyje wszystkich sił dla pokojowego rozwiązania sporu między Boliwią a Paragwajem.

Paryż, 19 grudnia. (AW). Zwołanie nadzwyczajnej sesji Rady Ligi N. w sprawie zatargu między Boliwią i

Paragwajem okaże się prawdopodobnie zbyt późnym, bo oba te państwa zawiadomiły już podsekretarza stanu, Kelloga, że przyjmują akcję pośredniczą konferencji panamerykańskiej. Pozatem Boliwia zmuszona została do odwrotu dyplomatycznego, gdyż Stany Zjednoczone zawiadomiły rząd boliwijski, iż nie udzieli żadnej pomocy finansowej na cele wojenne.

Rzym, 19 grudnia. (PAT.). Papież zwrócił się do rządu boliwijskiego i paragwajskiego z identycznymi depeszami, w których wzywa obie strony w sposób ojcowski do pokojowego zakończenia konfliktu.

Państwowe rezerwy zbożowe wnoszą obecnie 66 tys. tonn.

Warszawa, 19 grudnia. (AW). Zakup pszenicy na rezerwy państwowe, który wynosił dotąd 600 wagonów, został powiększony o dalszych 200 wagonów. Akcja tworzenia państwowych rezerw zbożowych jest ukończona wobec wyczerpania przeznaczonych

na ten cel środków i obejmuje razem (żyto i pszenica) około 65.000 tonn, w czem pszenicy 8.000 tonn. Jak wynika z podanych wyżej cyfr, rezerwy są znaczniejsze, niż w zeszłym roku.

Walka w Afganistanie trwa dalej.

Wojska Amanullaha poniosły poważne straty.

Wiedeń, 19 grudnia. (PAT.) Dzienniki donoszą z Londynu: Według ostatnich doniesień z Afganistanu, wszyscy przebywający w Kabulu europejczycy znajdują się w gmachu poselstwa angielskiego. W Indjach rozszerzane są niepokojące wiadomości, według których walka trwa dalej. Armja chce się zemścić na królu za to, że zółd przeznaczony dla armji, zużyty był na podróż po Europie. Poselstwo afgańskie w Londynie donosi, że król i królowa znajdują się w swoim pałacu w Kabulu. Wszyscy cudzoziemcy mieszkający w Kabulu są bezpieczni.

Depesze nadeszłe z Kabulu stwierdzają, że wiadomości rozszerzane w Indjach są przesadzone.

Moskwa, 20 grudnia. (AW). Z Taszkentu donoszą, że sytuacja w Afganistanie nie jest w dalszym ciągu ogromnie naprężona. Stale powiększające się oddziały wojsk powstańczych zbliżają się do stolicy. Wojska rządowe poniosły poważne straty. Poselstwo angielskie zażądało od dowództwa wojsk angielskich w Indjach kilkudziesięciu samolotów dla ratowania personalu poselstwa. Królowa Suraja kieruje osobiście akcją samarytańską.

Zakończenie rokowań w sprawie komisji ekspertów.

Podstawy działalności Komisji.

Berlin, 19 grudnia. (PAT.) »Voss. Ztg.« donosi, że rokowania przygotowawcze do konferencji w sprawie rewizji planu Dawesa zostały ostatecznie zakończone. Jutro ukazać się mają równocześnie w Paryżu i Berlinie równobrzmiące komunikaty oficjalne w tym przedmiocie. Zawierać one będą podstawowe tezy, na zasadzie których nastąpi nominacja rzeczoznawców reparacyjnych oraz zwołana będzie konferencja rewizyjna.

»Voss. Ztg.« określa już dziś istotę porozumienia francusko-niemieckiego w sprawie komisji ekspertów w sposób następujący: 1) mianowani będą rzeczoznawcy niezależni i równouprawnieni, 2) każde zainteresowane

moocarstwo wyznaczy po dwóch ekspertów, którym do pomocy przydani będą fachowi doradcy, 3) niemieckich ekspertów zamianuje rząd Rzeszy, natomiast inne moocarstwa reparacyjne zamianują swych delegatów za pośrednictwem komisji reparacyjnej, 4) komisja reparacyjna zwróci się wraz z Niemcami do Stanów Zjednoczonych z prośbą o wyznaczenie do komisji ekspertów również dwóch delegatów amerykańskich, 5) członkowie komisji nie mają być związani dyrektywami swego rządu.

Najprawdopodobniej komitet rozpocznie swe prace w Paryżu, a następnie przeniesie je do Berlina.

bieżących, z których kwestja odszkodowań stanowi przedmiot obrad nie wchodzący obecnie w zakres działania ministrów spraw zagranicznych. Jest potwierdzeniem, raz jeszcze, polityki locarneńskiej. Oznacza, że strony Niemiec, rezygnując z możliwości extra-

tury rosyjskiej i zgodę na pewne zwolnienie tempa realizowania postulatów niemieckich. A dla ułatwienia dalszych pertraktacyj zapuszczono przed niemi kurtynę w kształcie oświadczenia trzech ministrów.

PRYMAS HLOND U PAPIEŻA.

Warszawa, 19 grudnia. (AW.) Ojciec Św. przyjął na specjalnej audjencji ks. Kardynała Prymasa Polski, który imieniem episkopatu i duchowieństwa Polski złożył Papieżowi życzenia z okazji 50-lecia kapłaństwa. Podczas audjencji Ks. Prymas przedłożył Papieżowi szereg ważnych spraw z życia Kościoła katolickiego w Polsce.

WYMIANA WIĘZNIÓW MIĘDZY POLSKĄ A LITWĄ.

Warszawa, 20 grudnia. (AW.) Międzynarodowe Towarzystwo Czerwonego Krzyża podjęło akcję aby przy udziale polskiego i litewskiego Czerwonego Krzyża dokonać wymiany więźniów politycznych między Polską a Litwą. W Polsce znajduje się kilkudziesięciu więźniów litewskich osadzonych za działalność antypaństwową, szpiegowstwo etc. Liczba więźniów Polaków na Litwie kowieńskiej jest dwa razy większa. O ile Litwini nie będą robić przeszkód w najbliższych dniach dojdzie do wymiany więźniów.

PRZEPISY O INSPEKJI PRACY.

Warszawa, 19 grudnia. (AW.) Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej skodyfikowało wszystkie przepisy, dotyczące sposobu urzędowania inspekcji pracy. Inspektorowie pracy w większych miastach powołani będą jedynie do załatwienia zatargów zbiorowych, zatargi indywidualne zaś należeć będą do sądów pracy. W r. 1929 przewidziane jest ustalenie ścisłej współpracy między inspekcjami pracy a Kasami chorych. Nowe przepisy określają również sposób odwoływania się robotników i pracowników od zarządzeń inspekcji pracy.

KROL JERZY POWRACA DO ZDROWIA.

Londyn, 19 grudnia. (PAT.) Dzielniejszy biuletyn o stanie zdrowia króla podaje, iż chory spał spokojnie prawie całą noc. Objawy poprawy zanotowane wczoraj, utrzymują się. Obawa o ponowną infekcję ogólną organizmu, aczkolwiek jeszcze istnieje, zmniejsza się bardzo wyraźnie. W pałacu Buckingham przeważa obecnie nastrój optymistyczny.

ZMIANY W GABINECIE RUMUŃSKIM.

Bukareszt, 19 grudnia. (AW.) Nowy parlament rumuński zbierze się 22. bm. Jednocześnie z otwarciem parlamentu nastąpi zmiana obecnego gabinetu. Minister spraw zagr. będzie wybrany prezesem izby, a jego miejsce zajmie obecny minister spraw wewnętrznych. Wajda. Tekę ministra spraw wewn. obejmie prawdopodobnie sam premier Maniu lub minister finansów Popowicz.

ZMIANY NA SOWIECKICH PLACÓWKACH DYPLMATYCZNYCH.

Moskwa, 19 grudnia. (AW.) Od kilku dni krążą w tutejszych kołach dyplomatycznych pogłoski, że wkrótce po powrocie Cziczera do Moskwy zajdą wielkie zmiany na sowieckich placówkach zagranicznych. Obecny poseł sowiecki w Berlinie Krestinski ma być przeniesiony do Paryża. Miejsce jego w Berlinie zajmie Litwinow.

